

[Undervisningsministeren.]

Religionsfrihed, og dog stilles der mange Steder konfessionelle Krav til dem. Vi lever i en vis Uklarhed. Derfor er vort Arbejdsprogram det, som — og jeg har tidligere nævnt det — vore Meningsfæller i den store Skolekommission gjorde gældende. I denne store Skolekommissions Betænkning af 1923 hedder det udtrykkeligt:

„Der er ikke fra nogen Side stillet Forslag om, at Folkeskolen skal gaa over til at være en konfessionsløs Skole. Man har fra alle Sider kunnet enes om dette Standpunkt under Forudsætning af, at der gives en vis Frihed for Forældrene til at undtage deres Børn fra Religionsundervisning i Skolen og delvis ogsaa for Lærerne til i det Omfang, hvori det er muligt, at fritages for Undervisning i Faget.“

Saa afgav Socialdemokraterne en særlig Erklæring — det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, K. M. Klausen og den nuværende Finansminister m. fl. —, hvor de skærpede denne Betingelse stærkt: Frihed baade for Forældrene, for Børnenes Vedkommende og for Lærerne. Senere har det kirkelig-politiske Udvalg næsten enstemmigt givet dette Princip Tilslutning. I mange Aar er, som jeg tidligere har forklaret, vort gamle Program blevet gentaget fra Kongres til Kongres uden Diskussion. Ved sidste Kongres forelaa der fra en Række Foreninger Ønske om Ændring af dette Punkt og efter min Mening med Rette, for det er ikke rigtigt, at Religionsundervisning skal udelukkes. Enten man tager det paa den ene eller den anden Maade, saa spiller Religionerne og deres Historie en saadan Rolle i Menneskehedens Udvikling og udgør en saadan Del af Kulturhistorien, at Kendskab dertil og Kundskab derom maa der efter min Mening til i enhver Skole. Derfor er Programpunktet uklart affattet. Der blev stillet Forslag om en Ændring, men der blev ingen Ændring foretaget, fordi der ogsaa var Tanker fremme om Ændringer paa andre Punkter, og der blev derfor nedsat en Programkommission, som skal udarbejde Forslag til næste Kongres, og jeg føler mig overbevist om, at dette Punkt vil blive ændret. Det er altsaa, hvad jeg har at svare det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt. Heller ikke her er der noget Grundlag for en Kirke- og Skolekamp.

Jeg skal slutte med at erindre om — jeg faldt over det forleden Dag ved at se en gammel Skoleudvalgsbetænkning efter, for jeg arbejder jo paa en Skolelov for

Tiden — Venstres Program paa dette Punkt — jeg har for øvrigt en Gang før mindet derom. Det skal blive min sidste Udtalelse, det skal ikke blive noget langt Citat, saa jeg haaber, at Formanden vil give mig Tilladelse dertil. I 1873, nu for 60 Aar siden, afgav Folketingets Skoleudvalg en Betænkning. Flertallet, hvortil hørte saadanne Mænd som Christen Berg, I. A. Hansen, Holstein-Ledreborg og Høgsbro, skrev i denne Betænkning — Venstres Medlemmer bedes spidse Øren, ogsaa Konservative maa gerne lytte dertil:

„Flertallet anser det fremdeles for givet ved Grundlovens Bud om, at Borgerne have Ret til at dyrke Gud paa den Maade, som stemmer med deres Overbevisning, at Staten ikke maa kræve af Børnene en bestemt Tro, men at Tilægnelsen af en saadan dels maa bero paa Hjemmets og dels paa det paagældende Kirkesamfunds Indflydelse, skjøndt det vel kan tillades de Forældre eller Værger, der ønske det, ogsaa i den offentlige Skole at faae deres Børn underviste i Folkekirkens Tro. Ved de nævnte Lavmaalsprøver kan Staten derfor ikke gøre Krav paa bestemte Religionskundskaber, men maa i denne Henseende stole paa Trossamfundenes Medvirkning. Som Følge heraf kan Folkeskolen heller ikke overgives til et bestemt Kirkesamfunds Geistliges særlige Tilsyn og Omsorg, men maa stilles under Folkets almindelige Myndigheder, om der end ikke kan være Noget til Hinder for, at ogsaa Geistlige faae Indflydelse paa Skolevæsenet, forsaavidt de vælges dertil ved Folkets Tilid. Man foreslaar derfor, at Geistlighedens Tilsyn for Fremtiden indskrænkes til den religiøse Undervisning, der meddeles Ungdommen ved de kirkelige Embedsmænd, og at Statens Tilsyn føres dels gennem særlige Mænd, som vælges een for hver Amtsrads kreds, af Skoleaadet, men med Regjeringens Stadfæstelse, og dels gennem Amtmændene ved deres Overværelse af Skoleaadets Forhandlinger og deres almindelige Kendskab til Amtets Forhold.“

Se, ærede Medlemmer, jeg siger altsaa ligesom Saxo om Pigerne — det var Venstremænd, man havde i gamle Dage!

Indenrigsministeren (Dahlgaard):

Jeg skal tillade mig ganske kort at svare paa de Henvendelser, der er rettet til mig.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard har spurgt om, i hvilket Omfang den i For-